

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15647/2025
04.12.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Пешић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране - ВП, Одсек Војно-безбедносне агенције у Рашки, коју заступа Војно правобранилаштво - Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3393/24 од 17.07.2025. године, у седници одржаној 04.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3393/24 од 17.07.2025. године и пресуда Основног суда у Рашкој П 274/24 од 08.10.2024. године и предмет **враћа** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3393/24 од 17.07.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Рашкој П 274/24 од 08.10.2024. године којом је обавезана тужена да на име доспеле материјалне штете због изгубљене зараде, у висини разлике између исплаћене пензије и плате коју би примао да је остао у служби почев од 11.08.2021. године па до пресуђења, исплати тужиоцу новчане износе наведене у првом ставу изреке првостепене пресуде са затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате и да убудуће, почев од 08.10.2024. године тужиоцу месечно плаћа ренту у износу од 85.003,67 динара до петог у месецу за текући месец док за то постоје законски услови, а све заостале и неисплаћене износе ренте одједном са затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, као и да надокнади тужиоцу трошкове поступка у износу од 170.100,00 динара са затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

О ревизији тужене није одлучивано на основу наведене одредбе, која се примењује у случају када се другостепена пресуда не би могла побијати ревизијом, а у овом спору је по оцени Врховног суда ревизија дозвољена сагласно члану 403. став 3. ЗПП,

Наведеном одредбом прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношња тужбе. Према члану 28. став 1. ЗПП, ако је за утврђивање права на изјављивање ревизије меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима се само вредност главног захтева. Одредбом члана 29. тог закона прописано је да ако се захтев односи на будућа давања која се понављају, вредност предмета спора рачуна се по њиховом збиру, али највише до износа који одговара збиру давања за време од пет година.

Побијаном другостепеном пресудом правноснажно је одлучено о захтеву за накнаду материјалне штете – изгубљене зараде у периоду од августа 2021. године до марта 2024. године, у укупном износу од 2.376.656,10 динара и захтеву за исплату будуће материјалне штете – ренте, у месечном износу од 85.003,67 динара, што за временски период од пет година износи укупно 5.100.220,20 динара.

Следствено изложеном, по оцени ревизијског суда, ревизија тужене је дозвољена према вредности предмета спора јер износ од укупно 7.476.876,30 динара прелази динарску противвредност од 40.000 евра који је обрачунат по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, представља износ од 4.691.420,00 динара.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је повређен у саобраћајном удесу који се догодио 09.08.2017. године на деоници пута Рашка-Нови Пазар. Тужилац је у време удеса био професионално војно лице у чину ..., у ВП У време удеса налазио се на службеном путу и управљао је службеним возилом. Против тужиоца и другог учесника у удесу није покретан прекршајни или кривични поступак јер је надлежно јавно тужилаштво утврдило да нема њихових пропуста и да је до незгоде дошло услед пропуста управљача пута да правилно регулише саобраћај на раскрсници путева, чиме су учесници у саобраћају били доведени у заблуду. Правноснажном пресудом Основног суда у Новом Пазару П 580/18 од 22.12.2021. године обавезано је предузеће „Нови Пазар-пут“ да накнади тужиоцу нематеријалну штету насталу у удесу. Повреде нанете у удесу проузроковале су потпуни губитак способности тужиоца за професионалну војну службу, због чега је од 16.07.2021. године утврђено право тужиоца на инвалидску пензију. Вештачењем је утврђена висина разлике између инвалидске пензије која се исплаћује тужиоцу и плате коју би (у периоду од августа 2021. године до октобра 2023. године) примао да је остао у радном односу, као и висина будуће штете - ренте.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом члана 164. Закона о раду закључио да тужена одговара за потраживану материјалну штету по правилу о одговорности од опасне ствари и опасне делатности, због чега је на основу члана 188. и члана 195. Закона о облигационим односима обавезао на исплату изгубљене зараде и ренте у висини утврђеној вештачењем.

Другостепени суд је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду. По становишту тог суда, тужена је пасивно легитимисана у овом спору јер је тужилац право на инвалидску пензију остварио услед губитка способности за професионалну војну службу, као последице повреде проузроковане на раду, односно у вези са радом.

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревидента да су нижестепени судови погрешно применили материјално право, због чега чињенично стање није у потпуности и правилно утврђено.

Погрешна примена материјалног права постоји када суд неку одредбу погрешно примени или је уопште не примени. Тужена у ревизији основано указује да нижестепени судови нису применили члан 177. Закона о облигационим односима.

Том одредбом уређено је ослобађање од одговорности имаоца опасне ствари, односно вршиоца опасне делатности, тако што је прописано: да се ималац ослобађа од одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрочника који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, нити избећи или отклонити (став 1); да се ималац ослобађа од одговорности и ако докаже да је штета настала искључивом радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став 2); да се ималац ослобађа од одговорности делимично, ако је оштећени делимично допринео настанку штете (став 3); да ако је настанку штете делимично допринело треће лице, оно одговара оштећеном солидарно са имаоцем ствари, а дужно је сносити накнаду сразмерно тежини своје кривице (став 4).

Означена одредба се, на основу члана 164. Закона о раду, примењује на одговорност послодавца за штету коју запослени претрпи повредом на раду или у вези са радом.

Тужена је током поступка оспоравала своју одговорност за потраживану материјалну штету тврдњом да је за исту одговорно треће лице – управљач пута на чијој деоници се десио саобраћајни удес. У прилог својих тврдњи доставила је службену белешку заменика јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Новом Пазару Ктр 1019/17 од 27.11.2017. године да се неће покретати кривични поступак против возача – учесника удеса јер нема њихове одговорности, као и налаз и мишљење вештака саобраћајне струке од 20.11.2017. године сачињеног по наредби јавног тужилаштва, по којем се саобраћајна незгода догодила услед пропуста управљача пута да правилно регулише саобраћај на раскрсници споредног прилазног пута којим се кретало путничко возило којим је управљао тужилац и укључивало се на пут Ib реда број 22, на деоници Рашка – Нови Пазар, којим се кретало теретно возило којим је управљао други учесник у саобраћајном удесу.

Ове доказе нижестепени судови нису ценили у контексту тврдње тужене да постоје околности које искључују њену одговорност у смислу члана 177. Закона о

облигационим односима, због чега су обе нижестепене пресуде укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу првостепени суд ће у потпуности разјаснити (детаљнијим саслушањем тужиоца) околности под којима је дошло до саобраћајног удеса, узимајући у обзир и налаз и мишљење вештака датог за потребе поступка вођеног пред надлежним јавним тужилаштвом и друге доказе које странке предложе, јер се само на тај начин може извести закључак о постојању околности које би у потпуности или делимчино искључиле одговорност тужене за насталу материјалну штету.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од коначног исхода спора.

Са свега наведеног, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић